

podle § 28 čís. 4 obecního zřízení pro Čechy, nýbrž z toho, že žalovaná obec, plníc tuto povinnost a dodávajíc na týdenní trh potřebnou váhu, nezajistila tuto váhu a vozík, na němž byla upevněna, takovým způsobem, by se vozík nemohl zvrátiti a váha nemohla spadnouti. Žalující dovozuje tedy náhradní nárok ze zanedbané povinné opatrnosti, kterou jest každý povinen se zřetelem na tělesnou bezpečnost třetích osob. Důvod ten jest důvodem ryze soukromoprávním, založeným na ustanovení třicáté hlavy obecního občanského zákona, a nárok jest tedy nárokem ryze soukromoprávním, nikoli nárokem podle § 37 obecního zřízení pro Čechy. Okolnost, že se orgánové žalované obce dopustili tvrzené neopatrnosti při výkonu veřejnoprávním, za nějž v souhlasu s rekursním soudem jest považovati vážení na váze přistavené obcí na trh k veřejnému používání a tedy ke kontrole správnosti váhy na trhu prodávaného zboží, nečiní žalobní nárok nárokem veřejnoprávním. K rozhodování souzeného sporu jsou tedy povolány řádné soudy podle § 1 j. n.

Čís. 12002.

Cestovní kancelář jest práva z náhrady škody, jež vznikla zákazníkovi tím, že následkem nesprávného údaje o době odjezdu vlaku na poukázce na místo v lůžkovém voze zmeškal vlak. Zákazníka nestihá zavinění, nepřezkoumal-li sám údaje cestovní kanceláře.

(Rozh. ze dne 20. října 1932, Rv I 640/31.)

Žalující dopravní společnost objednala u žalované cestovní a dopravní kanceláře dvě jízdenky a dvě lůžka II. třídy z Rotterdamu do Brem na noc z 21. na 22. ledna 1930. Žalovaná strana jí vydala poukázku označenou jako Einzahlungsbescheinigung. Na pravé části této poukázky byla označena hodina odjezdu ze stanice Rotterdamu 19.39 hod. Vlak byl označen i na straně levé, i na pravé straně číslem 173/99. Kromě toho bylo na obou částech poukázky vyznačeno, že poukázka platí pro noc ze dne 21. ledna na 22. ledna 1930. Žalující společnost potřebovala jízdenky a lůžka pro své ředitele. Když se tito dostavili dne 21. ledna 1930 na nádraží v Rotterdamu půl hodiny před odjezdem vlaku uvedeným na potvrzence, zjistili, že vlak odejel již v 18.30 hod., takže museli zůstat v Rotterdamu přes noc. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalující společnost na žalované cestovní a dopravní kanceláři náhrady škody, jež jí tím vznikla. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud vyhověl dovolání žalované potud, že uznal žalobní nárok důvodem po právu jen polovicí.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Ve sporu o náhradu škody omezeném na důvod žalobního nároku uznal odvolací soud na zavinění obou stran a důsledkem toho rozhodl, že žalobní nárok je odůvodněn proti žalované straně jen polovicí. Z roz-

sudku toho odvolává se jen strana žalující v tom směru, že bylo uznáno na její spoluzavinění, strana žalovaná opravný prostředek nepodala: tím jest otázka zavinění strany žalované právoplatně rozhodnuta a soudu dovolacímu jest se zabývatí jen otázkou spoluzavinění strany žalující neb osoby, za kterou strana žalující odpovídá. Soud odvolací siledáva je v tom, že ani žalující firma jízdenky a poukázky na lůžka na trati z Rotterdamu do Brém na noc z 21. na 22. leden 1930, u žalované firmy koupené, ani její úředníci, kteří cestu pro žalující stranu konali, nepřezkoumali v tom směru, zda doba odjezdu vlaku na poukázkách na objednaná lůžka souhlasí s jízdním řádem, jakž prý bylo povinností žalující strany, která jako světová firma dopravní měla prý k tomu možnost, poněvadž musí míti jízdní řády i drah cizozemských, a i její úředníci na nádraží v Rotterdamu se mohli a měli z jízdních řádů tam vyvěšených informovati o správném odjezdu vlaku, k čemuž měli i příležitost i čas. Nehledíc k výtce žalující strany, že ve spisech není opory pro předpoklad odvolacího soudu, že žalující měla možnost přezkoumati dobu odjezdu podle jízdních řádů, které prý musí míti, a že její úředníci v Rotterdamu měli příležitost i čas se informovati o správné době odjezdu z vyvěšených jízdních řádů, nelze s odvolacím soudem souhlasiti, že k tomu žalující firma nebo její úředníci měli povinnost, a nelze to, že správnost údaje o odjezdu vlaku nepřezkoumali, přičítati jim za zavinění. Jest ovšem samozřejmé, že dobu odjezdu vlaku cestující před nastoupením jízdy si musí zjistiti; k tomu však může použití různých prostředků, nikoli jen prostudování jízdních řádů; postačí zajisté i informace železničních úřadů neb u odborných dopravních kancelářích, které se zabývají prodejem železničních jízdenek nebo prodejem poukázek na místa v lůžkových železničních vozech. Kanceláře takové, provozující prodej lístků po živnostensku dávají tím na jevo, že mají dostatečné k tomu znalosti, a musí ručiti za jejich nedostatek (§ 1299 obč. zák.). Kanceláře takové činí již svým provozováním nárok na důvěru veřejnosti a také jí všeobecně požívají; to tím více platiti musí o velkých mezinárodních dopravních kancelářích, jakou jest také notoricky žalovaná strana. Nelze tedy přičítati nikomu za nedostatek opatrnosti, spolehne-li se na správnost doby odjezdu vlaku, která mu byla žalovanou stranou sdělena, zvláště, stalo-li se to přesným písemným udáním na poukázce na místo v lůžkovém voze, kdy zmeškání odjezdu dotyčného vlaku může míti v zápětí i ztrátu poplatku za lůžko, a nelze důvodně požadovati, by si cestující údaje odborné dopravní kanceláře sami a často obtížně přezkoumávali, třeba by i měli po ruce příslušné jízdní řády. Mnozí cestující obracejí se na kanceláře takové i z důvodu, že nebývají mocni jazyka cizí země, ve které nebo do které cestují, a nerozumí často řeči jízdních řádů, kde vedle doby odjezdu vlaku jest třeba zkoumati a znáti i různé poznámky a vysvětlivky. K potřebné opatrnosti postačí informace jediná na vhodném místě; další přezkoumávání a ověřování informace takto získané není již aktem obyčejné opatrnosti, nýbrž aktem úzkostlivosti. Na tom nemění nic, že i žalující strana jest dopravním podnikem a že snad měla možnost sama dobu odjezdu podle jízdních řádů přezkoumati; obrátivši na žalovanou stranu mohla se i žalující strana spolehnouti jako každý jiný cestující na správ-

nost údajů žalované strany. Poněvadž žalující stranu nestihá zavinění, posoudil odvolací soud věc nesprávně, uznáv, že nárok žalobní je po právu jen polovinou.

Čís. 12003.

Nárok dráhy proti majiteli automobilu na náhradu škody ze srážky automobilu s vlakem.

Dráha, jež nepostavila na přejezdu místní dráhy zábrany, nýbrž postavila tam jen výstražní tabulku s nápisem »pozor na vlak«, vyhověla plně zákonné povinnosti co do bezpečnostních opatření.

Lhostejno, že vlak byl v den nehody nepatrně opozděn. Každý, kdo používá přejezdu, musí s tím počítati, že může přijeti vlak kdykoliv, i mimo stanovenou dobu, a musí vždy zachovati patřičnou pozornost.

Jest povinností řidiče, by, jakmile se blíží k přejezdu dráhy, jel s největší opatrností, krok za krokem, tak aby před přejezdem mohl zastaviti, vystoupiti a se rozhlédnouti nebo vůbec jiným vhodným způsobem se přesvědčiti, zda se vlak blíží, či zda jízda jest volná.

(Rozh. ze dne 20. října 1932, Rv I 720/31.)

Na přejezdu místní dráhy, nechráněném závorami, srazil se vlak s nákladním automobilem žalovaného, při čemž byla poškozena lokomotiva. Žalobě dráhy proti majiteli automobilu o náhradu škody vyhověl procesní soud první stolice jen z polovice, uznáv z polovice na zavinění dráhy. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaného, odvolání žalující dráhy vyhověl a uznal žalovaného povinným nahraditi dráze celou škodu. V otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Co se týče spoluzavinění žalující strany vycházel odvolací soud s hlediska, že státní dráhy jsou dopravními prostředky v zájmu všech občanů i státu a jezdí podle vydaných dopravních řádů a staví jen v předepsaných stanicích. Vzhledem k veřejné povaze a všeužitečnosti i dráhy lokální, není stát jakožto provozovatel vozby povinen, by na přejezdech (dráhy s cestou) v případě ohrožení jízdy za všech okolností zastavil, neboť by vůbec pravidelná vozba nebyla možná a každý by toho zneužíval, nýbrž jest patrně jen povinností státu, by použil při dopravě takových prostředků, aby »se vyvarovalo neštěstí« (železniční řád ze dne 16. října 1851 § 17) a aby trati byla věnována zvláštní pozornost (instrukce č. XXII). Již ustanovení ministerského nařízení ze dne 30. srpna 1890, čís. 169 ř. zák., zakazující pod pohrůžkou trestu přecházení lokální dráhu označenou tabulkou »pozor na vlak«, když vlak se blíží, poukazuje k tomu, že není věcí dráhy, by na přejezdech zůstávala při každém ohrožení státi, nýbrž, že má býti provoz zachován neporušen, a jest věcí každého, by sečkal, až vlak přejede. Poněvadž dále při místních drahách jsou podle zákona ze dne 31. prosince 1894, čís. 2 ř. z. 1895, co se týče bezpečnostních opatření možná ulehčení, má odvolací soud za to, že stát (žalující strana) ať již z jakéhokoliv důvodu nepostavil na přejezdu, o nějž jde, zábrany a postavil tam výstražní tabulku s nápisem »pozor na vlak«, plně vyhověl zákonné povinnosti ohledně bezpečnost-